

ZBROJENIOWY GIGANT

To jeden z największych koncernów zbrojeniowych na świecie. Pojawienie się na globalnym rynku Raytheona Technologies, który powstał z połączenia firm Raytheon Company oraz United Technologies Corporation, mocno wpłynie na branżę lotniczo-obronną w naszym kraju.

KRZYSZTOF WILEWSKI

Raytheon Technologies składa się z czterech zasadniczych podmiotów, są to: Collins Aerospace Systems i Pratt & Whitney (spółki wprowadzonych do holdingu przez United Technologies Corporation – UTC) oraz Raytheon Intelligence & Space i Raytheon Missiles & Defense (firm stworzonych przez Raytheona Company na potrzeby fuzji z UTC). Za sprawą zleceń o wartości prawie 78 mld dolarów koncern znajduje się w ścisłej czołówce największych globalnych przedsiębiorstw obronnych. Choć jego utworzenie będzie miało bezpośredni wpływ przede wszystkim na rynek amerykański, to konsekwencje fuzji odczują firmy na całym świecie – chociażby w postaci jeszcze silniejszego zagranicznego konkurenta. W wypadku Polski będziemy raczej świadkami pozytywnych konsekwencji, m.in.

w formie inwestycji, gdyż dla Raytheona Technologies nasz kraj stanie się jednym z najistotniejszych obszarów działalności.

KLUCZOWA POLSKA

W pewnym sensie Raytheon Technologies jest obecny w Polsce już od 30 lat, a spółki utworzone w naszym kraju przez United Technologies Corporation budowały zręby rodzimej Doliny Lotniczej i są jej najważniejszymi ogniwami. Wszystko miało swój początek jednak w zupełnie innej dziedzinie w latach osiemdziesiątych ubiegłego stulecia, kiedy to zależna od UTC spółka OTIS Elevator rozpoczęła w Polsce sprzedaż swoich wind. Ale inwestycje lotnicze nastąpiły już w 1976 roku, kiedy WSK „PZL-Rzeszów” zaczęła dostarczać komponenty do Pratt & Whitney Canada.

**RAYTHEON
TECHNOLOGIES
zatrudnia w Polsce
ponad**

8 tys.

osób i można oczekiwać, że liczba ta będzie w przyszłości rosła – wraz z kolejnymi inwestycjami i rozszerzaniem działalności przez holding o nowe projekty.

W 1992 roku należący do UTC producent silników lotniczych Pratt & Whitney, na bazie kupionej Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Kalisz”, założył spółkę Pratt & Whitney Kalisz. W 2002 roku przejął zakłady WSK „PZL-Rzeszów” (powstała Pratt & Whitney Rzeszów), a po kolejnej dekadzie – producenta rur w Niepołomicach (powstała Pratt & Whitney Tubes Niepołomice). Tymczasem w 2007 roku należący do United Technologies Corporation koncern Sikorsky przejął zakłady lotnicze PZL Mielec i uruchomił tam produkcję śmigłowców. A to nie wszystko. Jedną z inwestycji UTC w Polsce jest również otwarta w Krośnie firma BF Goodrich, która od kilkunastu lat produkuje komponenty podwozi do cywilnych maszyn Boeinga, Airbusa oraz Gulfstreama, a także dla samolotów wojskowych, takich jak F-16, F-18 oraz F-35.

RAKIETOWA OBECNOŚĆ

Nieco mniejsza była obecność w Polsce firmy Raytheon Company, która specjalizowała się w systemach raketowych, produkując zestawy przeciwlotnicze i przeciwraketowe Patriot, pociski klasy powietrze–powietrze AIM-120 AMRAAM i AIM-9 Sidewinder oraz klasy powietrze–ziemia AGM-154 Joint Standoff Weapon i Joint Strike Missile. Po podpisaniu dwa lata temu umowy na dostawę do Polski do 2022 roku dwóch baterii produkowanego przez amerykańską firmę systemu przeciwlotniczego i przeciwraketowego Patriot obecność ta jednak zwiększała się właściwie z każdym miesiącem. Co warto podkreślić, Raytheon Company, oprócz bliskiej współpracy z lokalnymi firmami obronnymi i kontraktów biznesowych, które włączały je do sieci globalnych dostawców Raytheona, mocno stawiał na społeczną obecność w Polsce.

W 2015 roku amerykańska firma przekazała Wojskowej Akademii Technicznej oraz Politechnice Warszawskiej granty o łącznej wartości 100 tys. dolarów na rozwój studiów w dyscyplinach inżynierskich, a w latach 2018–2019 koncern, we współpracy z Ambasadą Stanów Zjednoczonych w Warszawie i Polsko-Amerykańską Fundacją Wolności, zorganizował trzy edycje dwumiesięcznych staży w USA dla studentów polskich szkół technicznych. Ponadto w 2016 roku podpisał umowę z Centrum Nauki Kopernik na stworzenie Wytwórni, czyli FabLabu edukacyjnego, w którym dzieci i młodzież uczą się projektować i budować różne przedmioty.

Od 2016 roku Raytheon Company wspierał również stowarzyszenie „Pamięć i Przyszłość”, zrzeszające rodziny poległych na misjach żołnierzy i mające pod swoją pieczęć kilkadziesiąt dzieci. Koncern regularnie przekazywał stowarzyszeniu darowizny na realizację statutowych celów, głównie edukacyjnych i terapeutycznych, w tym organizację warsztatów czy naukę języków obcych.

Raytheon Technologies zatrudnia w Polsce ponad 8 tys. osób i można oczekiwać, że liczba ta będzie w przyszłości rosnąć – wraz z kolejnymi inwestycjami i rozszerzaniem działalności. Holding intensywnie współpracuje także z rodzimym środowiskiem nauki i należy oczekiwać, że ta kooperacja – z racji ogromnego potencjału polskich uczelni i jednostek naukowo-badawczych – będzie się dynamicznie rozwijała. ■

UMOWY RAYTHEONA MISSILES & DEFENSE COMPANY Z POLSKIMI SPÓŁKAMI

2015 rok

- Zlecenie dla bydgoskiej spółki Teldat na opracowanie i produkcję nowoczesnych routerów – kluczowych urządzeń umożliwiających systemowi raketowemu Patriot komunikację sieciową. Trafiają one teraz do wszystkich modernizowanych systemów Patriot.

styczeń 2016

- Umowa ze spółką PIT-RADWAR na produkcję nowoczesnych anten do systemów identyfikacji „swój-obcy” (Identification Friend or Foe – IFF) systemu Patriot.

luty 2019

- Umowa z Hutą Stalowa Wola dotycząca rozpoczęcia produkcji i integracji wyrzutni M903 systemu Patriot.

czerwiec 2019

- Umowa z Wojskowymi Zakładami Elektronicznymi na produkcję i integrację zestawów modułów elektroniki DLTM (Data Link Terminal Module) na potrzeby programu „Wisła”.

listopad 2019

- Umowa z firmą Agregaty Pex-Pool Plus na opracowanie, wyprodukowanie i dostarczenie kontenerów operacyjnych i innych elementów obsługi technicznej do systemów Patriot zakupionych przez Polskę w ramach programu „Wisła”.
- Umowa z Zakładami Mechanicznymi Tarnów dotycząca produkcji silowników liniowych i obrotowych do wyrzutni M903 systemu Patriot.

marzec 2020

- Umowa ze spółką Demarko na dostawy naczep, na których będą umieszczone kontenery ze sprzętem do obsługi technicznej systemu Patriot.
- Umowa z Wojskowymi Zakładami Łączności Nr 1 (WZŁ-1) w sprawie integracji kontenerów na sprzęt do obsługi technicznej systemu Patriot. Pex-Pool wyprodukuje kontenery, Demarko dostarczy naczepy, a CTM zaprojektuje wewnętrzną konfigurację tych pierwszych. Zakłady WZŁ-1 wyposażą wnętrze kontenera, a następnie przeprowadzą integrację i testy poszczególnych komponentów.